

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนศูนย์สำหรับเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยมี แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนวรรณกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบในการศึกษา ตามรายละเอียดดังนี้

แนวคิดและทฤษฎี

เรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility study) เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ในภาพรวมทั้งหมดทั้งในขอบเขตที่เรียกว่ามหภาค และในขอบเขตที่มีรายละเอียดลึกลงไปที่เรียกว่าจุลภาค ซึ่งโครงการอุตสาหกรรมโดยทั่วไปจะมีกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และด้านการเงิน ผลของกิจกรรมดังกล่าวจะสรุปหรือสะท้อนออกมาให้เห็นในรูปงบการเงินล่วงหน้า (Proforma Financial Statement) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นำมาประเมินผลและตัดสินใจลงทุนในโครงการ โดยพิจารณาที่ผลตอบแทนจากการลงทุน และความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิด (ชัยยศ สันติวงศ์, 2539: 37)

การศึกษาด้านการตลาด

เป็นการศึกษาถึงอุปสงค์และลักษณะตลาดซึ่งอาจต้องมีการสำรวจตลาดอาศัยเทคนิคการพยากรณ์มาประกอบเพื่อกำหนดขอบเขตของตลาด เป้าหมายลูกค้าและลักษณะของตลาดได้ นอกจากนี้ยังช่วยให้ทราบถึงอุปสงค์ แนวทางการเจาะตลาด ตลอดจนกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด จุดมุ่งหมายหลักในการวิเคราะห์ตลาดก็เพื่อต้องการคาดคะเนรายรับจากยอดขาย ต้นทุนระบบการจัดจำหน่ายและต้นทุนการขาย ผลการคาดคะเนที่ได้จะเป็นส่วนหนึ่งที่น่ามาจัดทำเป็นงบกำไร-ขาดทุนล่วงหน้าเพื่อใช้ประเมินผลการตัดสินใจลงทุน (ชัยยศ สันติวงศ์, 2539: 42)

ทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix)

โดยการศึกษาด้านการตลาดนี้จะใช้ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดสำหรับธุรกิจให้บริการหรือที่เรียกว่า 7P's มาประกอบการวิเคราะห์ด้านการตลาดซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2546: 434)

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) คือ สิ่งที่เสนอขายเพื่อตอบสนองความจำเป็นหรือความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์นั้นต้องมีรรถประโยชน์ มีคุณค่า ในสายตาของลูกค้าจึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้
2. ด้านราคา (Price) คือ คุณค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่าผลิตภัณฑ์กับราคาก่อนการตัดสินใจซื้อ ดังนั้นการกำหนดราคาต้องคำนึงถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ ต้นทุนสินค้า การแข่งขันในตลาดและปัจจัยอื่นๆ
3. ช่องทางการจัดจำหน่าย(Place) คือ โครงสร้างของช่องทางซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรม ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ และบริการจากองค์กรไปยังตลาด
4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ โดยมีเครื่องมือส่งเสริมที่สำคัญคือ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การขายโดยพนักงานขาย และการประชาสัมพันธ์
5. บุคลากรผู้ให้บริการ (Personnel) คือ บุคคลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการให้บริการในแต่ละธุรกิจ ตั้งแต่เริ่มต้นจนการให้บริการสิ้นสุด ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือก การฝึกอบรม การจูงใจ เพื่อสามารถให้สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่ง พนักงานต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา และการตอบสนองต่อลูกค้า
6. การสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) เป็นการแสดงให้เห็นคุณค่าของบริการ โดยผ่านการใช้หลักฐานที่มองเห็นได้เพื่อให้ลูกค้าเห็นคุณค่าของการบริการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า
7. กระบวนการ (Process) เป็นวิธีการดำเนินงานขององค์กรเพื่อสนองตอบความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า ตามกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้เป็นวิธีการจัดการของแต่ละองค์กรเพื่อให้เกิดการบริการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า

การศึกษาด้านการจัดการ

การศึกษาด้านการจัดการใช้ในการพิจารณาในการกำหนดรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสม โดยจะพิจารณาถึงรูปแบบหน่วยธุรกิจที่เหมาะสมเช่น กิจการเจ้าของคนเดียว (Single Proprietorship) ห้างหุ้นส่วนจำกัด (Partnership) บริษัทจำกัด (Corporation) การบริหารภายในเช่น การจัดโครงสร้างองค์กร (Organization Structure หรือ Corporate Structure) จำนวนและคุณสมบัติของบุคลากรที่ต้องการ แหล่งที่มาของบุคลากร การจ่ายค่าตอบแทน และรวมถึงค่าใช้จ่ายในการขออนุญาตต่างๆจากหน่วยงานราชการ (ฐาปนา ฉิน ไพบาสล และอัจฉรา ชีวะตระกูล, 2544: 5-5)

การศึกษาด้านเทคนิค

การศึกษาด้านเทคนิคจะบ่งบอกความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิคและเป็นพื้นฐานในการคาดคะเนต้นทุนของโครงการ เพื่อการจัดหาแหล่งเงินทุนต่อไป โดยพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1. เงินลงทุนถาวร คือ เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเริ่มแรก ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงงาน เครื่องจักร เครื่องใช้สำนักงาน ตลอดจนค่าติดตั้งเครื่องจักรอุปกรณ์
2. ค่าใช้จ่ายในการผลิต เป็นค่าใช้จ่ายวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าสหุ้การผลิต ซึ่งนำมาคาดคะเนความต้องการเงินลงทุนหมุนเวียน
3. ค่าใช้จ่ายก่อนเปิดดำเนินการ เป็นค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายการผลิตตามปกติเช่น ค่าล่วงเวลา ค่าซ่อมแซม รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขอใบอนุญาตต่างๆจากหน่วยราชการ เช่น ใบอนุญาตตั้งโรงงาน

โดยในการคาดคะเนต้นทุนทั้งหมดจะต้องศึกษาทางเลือกดังต่อไปนี้ ด้านคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ การเลือกอุปกรณ์ การกำหนดทำเลที่ตั้ง การออกแบบ การกำหนดขนาด กำลังการผลิต (ชัยยศ สันตวิวงศ์, 2539: 72)

การศึกษาด้านการเงิน

การศึกษาด้านการเงินเน้นหนักการเตรียมงบการเงินล่วงหน้า เพื่อนำมาประเมินโครงการในเชิงเศรษฐกิจและการกำหนดขนาดเงินลงทุนที่ต้องการ การจัดทำงบการเงินล่วงหน้า (Proforma statement) จำเป็นต้องนำเอาข้อมูลจากการศึกษาด้านตลาด และด้านเทคนิคมาประกอบการคาดคะเนรายรับและต้นทุนเพื่อกระทำการตัดสินใจ หากโครงการมีความไม่แน่นอนสูงก็อาจจำเป็นต้องเสาะหาข่าวสารเพิ่มเติมเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลง (Sensitivity analysis) (ชัยยศ สันตวิวงศ์, 2539: 12)

กระแสเงินสดที่นำไปใช้ได้ (Free Cash Flow)

จากคำจำกัดความของกระแสเงินสดสุทธิ(Net cash flow)ว่า เท่ากับกำไรสุทธิ บวกด้วยรายการที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด ซึ่งโดยปกติก็คือกำไรสุทธิ บวกด้วยค่าเสื่อมราคา และรายการตัดบัญชี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากระแสเงินสดนั้นจะไม่ดำรงอยู่ตลอดเวลา จนกว่าจะมีการซื้อเครื่องจักรใหม่มาทดแทนเครื่องจักรเก่าและมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ผู้บริหารจึงไม่สามารถใช้กระแสเงินสดนั้นได้อย่างอิสระเต็มที่ตามที่ต้องการ ดังนั้นจึงกำหนดค่าใหม่ขึ้นมาคือ กระแสเงินสดที่สามารถนำไปใช้ได้ (Free cash flow) ซึ่งก็คือกระแสเงินสดที่สามารถนำไปจ่ายให้แก่ผู้ลงทุนได้ หลังจากที่บริษัทได้มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ผลิตภัณฑ์ใหม่ และเงินทุนหมุนเวียนที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจแล้ว (เริงรัก จำปาเงิน, ผู้แปล, 2544: 39)

Free Cash Flow To Equity (FCFE) เป็นกระแสเงินสดส่วนเกินซึ่งสามารถจัดสรรให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{FCFE} = \text{Net Income} - \text{Net Capital Expenditure} - \text{Change in Net Working Capital} + \text{New Debt} - \text{Debt Repayment}$$

Free Cash Flow For The Firm (FCFF) เป็นกระแสเงินสดส่วนเกินที่จัดสรรให้แก่เจ้าของเงินทุน คำนวณได้จาก

$$\text{FCFF} = \text{Operating Cash Flow} - \text{Expenses} - \text{Taxes} - \text{Changes in Net Working Capital} - \text{Changes in Investments}$$

ซึ่งเป็นหนึ่งใน benchmark ที่ใช้ในการเปรียบเทียบและวิเคราะห์สุขภาพทางการเงิน (investopedia, 2551: ออนไลน์)

1. มูลค่าปัจจุบัน (Net Present Value)

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของโครงการลงทุนคือ มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับหลังภาษีของโครงการลงทุนหักด้วยกระแสเงินสดจ่ายลงทุน แสดงได้ดังสมการต่อไปนี้ (โสภณ พงษ์เพชร, ผู้แปล, 2547:93)

$$\text{NPV} = \sum_{t=1}^n \frac{\text{ACF}_t}{(1+k)^t} - \text{IO}$$

โดยที่ ACF_t = กระแสเงินสดอิสระหลังหักภาษีในระยะเวลา t
 k = อัตราต้นทุนของเงินทุนหรืออัตราผลตอบแทนที่ต้องการ
 IO = กระแสเงินสดจ่ายลงทุน
 n = อายุของโครงการลงทุน

ในการตัดสินใจเลือกลงทุนในโครงการลงทุนนั้นจะพิจารณาดังนี้

1. ถ้ามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของโครงการลงทุนมากกว่าศูนย์โครงการลงทุนก็จะได้รับเลือกลงทุน ($\text{NPV} > 0$: ยอมรับการลงทุน)

2. อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (Internal Rate of Return)

อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (Internal rate of return หรือ IRR) คือ อัตราคิดลด (discount rate) ที่จะทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับหลังภาษีของโครงการลงทุนเท่ากับกระแสเงินสดจ่าย ซึ่งการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุนใช้สมการต่อไปนี้ (โสภณ พงษ์เพชร, ผู้แปล, 2547:99)

$$IO = \sum_{t=1}^n \frac{ACF_t}{(1 + IRR)^t}$$

โดยที่ ACF_t = กระแสเงินสดอิสระหลังหักภาษีในระยะเวลา t
 IO = กระแสเงินสดจ่ายลงทุน
 n = อายุของโครงการลงทุน
 IRR = อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน

การตัดสินใจลงทุนโดยใช้อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุนมีเกณฑ์ดังนี้

1. $IRR >$ อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ (k) : ยอมรับการลงทุน

3. ดัชนีกำไร (Profitability Index)

ดัชนีกำไรหรือ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-cost ratio) คือ อัตราส่วนของมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับหลังหักภาษีของโครงการลงทุนต่อกระแสเงินสดจ่ายลงทุนดัชนีกำไรสามารถคำนวณได้ดังนี้ (โสภณ พงษ์เพชร, ผู้แปล, 2547:96)

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{ACF_t}{(1 + k)^t}}{IO}$$

โดยที่ ACF_t = กระแสเงินสดอิสระหลังหักภาษีในระยะเวลา t
 k = อัตราต้นทุนของเงินทุนหรืออัตราผลตอบแทนที่ต้องการ
 IO = กระแสเงินสดจ่ายลงทุน
 n = อายุของโครงการลงทุน

การตัดสินใจลงทุนโดยใช้วิธีดัชนีกำไรจะทำการพิจารณาโครงการลงทุนดังนี้

1. $PI > 1$: ยอมรับการลงทุน

4. ระยะเวลาคืนทุน (Payback period)

ระยะเวลาคืนทุน คือ ระยะเวลาที่บริษัทจะได้รับจำนวนเงินกลับคืนเท่ากับกระแสเงินสดจ่ายลงทุนเนื่องจากวิธีระยะเวลาคืนทุนนี้จะทำการวัดว่าโครงการลงทุนจะเงินกลับคืนมาเร็วมากน้อยอย่างไรในการตัดสินใจเลือกโครงการลงทุนนั้นจะพิจารณาว่าโครงการลงทุนนั้นใช้ระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับระยะเวลาคืนทุนตามที่ต้องการหรือไม่

5. การวิเคราะห์ความไว (Sensitivity Analysis)

ปัจจัยต่างๆเป็นตัวกำหนดกระแสเงินสดของโครงการ ถ้าปัจจัยต่างๆเหล่านั้นมีการเปลี่ยนแปลงเช่น จำนวนยอดขายเปลี่ยนแปลงไป จะมีผลทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นการ

วิเคราะห์ความไวเป็นเทคนิคที่แสดงให้เห็นว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าใดถ้าแต่ละปัจจัยมีการเปลี่ยนแปลง โดยที่สมมติให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ เพื่อที่จะได้ทราบว่าโครงการนี้มีความไวต่อปัจจัยใดบ้าง และใช้ประกอบในการตัดสินใจในการลงทุน ในการวิเคราะห์ Sensitivity นั้นตัวแปรแต่ละตัวจะถูกเปลี่ยนไปเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงกว่าหรือต่ำกว่ามูลค่าที่ได้คาดการณ์ไว้ (Expected value) ซึ่งเมื่อตัวแปรแต่ละตัวเปลี่ยนไปจะต้องสมมติให้ตัวแปรอื่นๆคงที่หลังจากนั้นจะทำการคำนวณหามูลค่าของตัวแปรนั้นๆใหม่สุดท้ายจะนำมูลค่าปัจจุบันสุทธิต่างๆมาแสดงเป็นกราฟ (เริงรัก จำปาเงิน, ผู้แปล, 2544: 354)

6. การวิเคราะห์สถานการณ์ (Scenario Analysis)

แม้ว่าการวิเคราะห์ Sensitivity อาจจะเป็นวิธีที่ใช้กันอย่างกว้างขวางที่สุดของเทคนิคในการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk analysis technique) แต่วิธีนี้ก็ยังมีข้อจำกัด ดังนั้นจึงเพิ่มการวิเคราะห์ในเรื่องของความอ่อนไหว (Sensitivity analysis) ออกไปอีกโดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโอกาสในการกระจาย (Probability distributions) ของตัวแปรต่างๆนอกจากนี้จะมีประโยชน์มากยิ่งขึ้นที่จะศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงตัวแปรหลายตัวในเวลาเดียวกันซึ่ง Scenario analysis จะให้คำตอบเหล่านั้น เพราะวิธีการนี้จะนำโอกาสที่ตัวแปรเหล่านั้นจะเปลี่ยนไปโดยสามารถเปลี่ยนแปลงค่าของตัวแปรได้หลายตัวในเวลาเดียวกันในเรื่องของ Scenario analysis นั้นนักวิเคราะห์การเงินจะเริ่มจากกรณีที่จะมีความเป็นไปได้มากที่สุด (Base case) ของมูลค่าของตัวแปรต่างๆหลังจากนั้นจะสอบถามฝ่ายการตลาด ฝ่ายวิศวกรรม และฝ่ายปฏิบัติการ กรณีที่แย่ที่สุด (Worst case scenario) และกรณีที่ดีที่สุด (Best case scenario) จะเป็นเช่นไร โดยปกติในกรณีที่ดีที่สุดและแย่ที่สุดนั้นเราจะให้โอกาสที่เกิดเท่ากับ 25 เปอร์เซ็นต์และอีก 50 เปอร์เซ็นต์เป็นกรณีที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด (Base case) ตามที่เราคาดซึ่งโอกาสที่จะเกิดนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่โอกาสที่จะเกิดตามตัวอย่างข้างต้นนั้นจะเป็นประโยชน์เพื่อที่จะเน้นการวิเคราะห์ความเสี่ยง (เริงรัก จำปาเงิน, ผู้แปล, 2544: 356)

ความหมายของพัฒนาการ

พัฒนาการ คือ กระบวนการการเปลี่ยนแปลงลักษณะและพฤติกรรมที่มีทิศทาง และรูปแบบที่แน่นอนจากช่วงระยะเวลาหนึ่งไปสู่อีกระยะเวลาหนึ่ง

วุฒิภาวะ คือ ความพร้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นการบรรลุถึงขั้นการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ของบุคคลในระยะใดระยะหนึ่ง และพร้อมที่จะทำกิจกรรมอย่างนั้น

“พัฒนาการเป็นผลรวมของการกระทำร่วมกันระหว่างวุฒิภาวะและการเรียนรู้”

พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านวุฒิภาวะของระบบต่างๆ และตัวบุคคล ทำให้เพิ่มความสามารถของระบบหรือบุคคล ให้ทำหน้าที่ต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำ

หน้าที่ที่สลับซับซ้อนยุ่งยากได้ ตลอดจนเพิ่มทักษะใหม่และความสามารถในการปรับตัวต่อภาวะใหม่
ของบุคคลผู้นั้น ซึ่งการจะไปถึงจุดแห่งความพร้อมได้จะต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้

ในการดูแลพัฒนาการเด็กต้องครอบคลุมถึงพัฒนาการด้านต่างๆดังนี้

1. ด้านร่างกาย
2. ด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ
3. ด้านสังคม
4. ด้านเชาวน์ปัญญา ภาษาและความคิด

พัฒนาการของเด็กแบ่งได้หลายแบบ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 4 ด้านใหญ่ๆคือ

1. ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Gross Motor Development)
2. ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine Motor Development)
3. ด้านภาษา (Language Development)
4. ด้านสังคม (Social Development)

เด็กปกติทั่วไปจะมีระดับขึ้นของการพัฒนาการใกล้เคียงกัน ถ้าเด็กมีพัฒนาการล่าช้าเกิน 6
เดือนถือว่ามีความผิดปกติบางอย่างที่ต้องรีบช่วยเหลือ และกระตุ้นพัฒนาการอย่างรวดเร็วที่สุด

สาเหตุของพัฒนาการล่าช้า

เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้ามีสาเหตุได้หลายอย่าง สาเหตุที่พบบ่อยได้แก่

1. ภาวะสมองพิการ (Cerebral palsy) หลังขาดออกซิเจนขณะคลอด หรือหลังอุบัติเหตุ หรือ
หลังการติดเชื้อในสมอง

2. โรคลมชักบางชนิด

3. ความผิดปกติของโครโมโซม และโรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมบางอย่าง เช่น กลุ่ม

อาการดาวน์

4. การขาดฮอร์โมน เช่น ธิรอยด์

5. ภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และภาวะขาดอาหารในเด็ก

6. ภาวะการติดเชื้อขณะมารดาตั้งครรภ์เช่น หัดเยอรมัน เอคส์ เร็ม

7. ภาวะขาดอาหารขณะมารดาตั้งครรภ์

8. ภาวะขาดอาหารในช่วงที่สมองมีการเจริญเติบโต

9. ขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้เลี้ยงดู ถูกทอดทิ้ง ถูกทำร้ายหรือกระทำทารุณ

10. กลุ่มที่ไม่ทราบสาเหตุ

สาเหตุของปัญหาพัฒนาการล่าช้าบางอย่างจำเป็นต้องรักษาที่สาเหตุโดยตรง แต่บางอย่าง

ถึงแม้จะทราบว่าจะเกิดจากอะไร แต่ไม่มีการรักษาที่เฉพาะเจาะจง ในขณะที่เดียวกันบางอย่างที่ยังไม่ทราบสาเหตุ ก็สามารถช่วยเหลือให้ดีขึ้นได้มาก

การเลี้ยงดูเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า

การเลี้ยงดูเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าไม่แตกต่างจากการเลี้ยงดูเด็กปกติมากนัก จะแตกต่างกันเพียงแต่เรื่องของโรคที่เด็กเป็นบางโรคเช่น โรคหัวใจ จำเป็นต้องดูแลในเรื่องของการรักษาพยาบาล หรือการพาไปพบแพทย์ผู้รักษาตามนัด ข้อเสนอแนะในการเลี้ยงดูเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า ก็จะเหมือนกับเด็กทั่วไปกล่าวคือ

1. การให้ความรักและตอบสนองความต้องการของเด็ก

ในช่วงแรกของชีวิตเด็กควรได้รับการปกป้อง ค้ำครองดูแลเอาใจใส่และการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต คือ ได้รับอาหารเพื่อให้เติบโต และได้รับความรักซึ่งเป็นอาหารทางใจที่จะทำให้เด็กได้เกิดความรู้สึกมั่นคง เชื่อมมั่นต่อโลกภายนอกตลอดจนการปกป้องให้พ้นจากภัยอันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก ทั้งนี้พ่อแม่ควรตระหนักเสมอว่าเมื่อมีลูกก็จำเป็นต้องมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ โดยควรจัดลำดับความสำคัญของงานและจะต้องถือว่างานในฐานะพ่อแม่เป็นงานที่หนักและมีความสำคัญมาก อยู่ในลำดับต้นๆที่จะต้องแบ่งเวลาให้

2. การยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

พ่อแม่ต้องยอมรับว่าลูกแต่ละคนไม่เหมือนกัน โดยมีความแตกต่างในพื้นฐานอารมณ์ บุคลิกภาพ ความแข็งแรงของร่างกาย เซลล์ปัญญา ลูกอาจจะเด็กหน้าตาไม่ดี ไม่ค่อยแข็งแรง ไม่คล่องแคล่วว่องไวหรือลูกอาจเป็นเด็กใจร้อน เจ้าอารมณ์ การยอมรับในตัวเด็กจะนำมาสู่การดูแลที่เหมาะสม ต้องเข้าใจว่าไม่มีสูตรสำเร็จของการเลี้ยงดูเด็ก แต่มีหลักการกว้างๆดังนี้ขึ้นกับวิธีการที่พ่อแม่จะนำไปปรับใช้กับเด็กแต่ละคนให้ได้ผล เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัว

3. หาความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กและพัฒนาการตามวัยที่ควรเป็น

ความรู้ที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติ ดังนั้นพ่อแม่ควรพยายามหาความรู้ในการเลี้ยงดู โดยวิธีการต่างๆ เช่น การอ่านหนังสือที่กล่าวถึงวิธีการในการเตรียมตัวเป็น พ่อแม่ และการถามจากผู้รู้ เพื่อขอคำแนะนำ ตัวอย่างเช่น วิธีการอุ้มเด็กอ่อน ความรู้ของเด็กในวัยต่างๆควรทำอะไรได้บ้าง เช่น ลูกอายุ 2 เดือน ควรจ้องหน้าแม่และยิ้มตอบได้ แต่ถ้าลูกของเรายังไม่สามารถทำได้ก็ควรไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำ เป็นต้น ทั้งนี้ควรมีการค้นคว้าในเรื่องเหล่านี้ ไม่ควรปล่อยผ่านไป

4. การอบรมสั่งสอนและการฝึกวินัยให้กับเด็ก

การฝึกวินัยและการอบรมสั่งสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งควบคู่ไปกับการเลี้ยงดูทุกๆ ไปแม้ว่าเด็กจะมีพัฒนาการล่าช้า ก็จำเป็นต้องมีการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูในเรื่องกฎระเบียบต่างๆ ตั้งแต่เล็กเช่น ตอนเป็นทารก ก็ควรจะต้องรู้จักรอแม่ที่จะให้นม ไม่ใช่ขว้างขวักก็จะได้กินทันที ต่อมาก็ต้องหัดให้กินนอน

เป็นเวลา พ่อโตขึ้นก็ต้องรู้จักช่วยเหลือตนเอง เช่น การตัดอาหารเข้าปาก การใส่เสื้อผ้า แต่งตัว ล้างมือที่เปราะเปื้อน การบอกความต้องการ การอบรมสั่งสอนต้องยึดกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับเป็นหลัก และถือหลักว่าเด็กมีอายุ หรือวุฒิภาวะเหมาะสมในการฝึกหัดให้เด็กทำพฤติกรรมหนึ่งได้แล้ว โดยมีพื้นฐานอยู่ที่การฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอให้เป็นนิสัย และให้แรงเสริมเมื่อทำพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือลงโทษเมื่อทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

หลักการในการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก

1. ควรมีการกระตุ้นพัฒนาการเด็กในทุกๆด้านที่มีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นด้านการเคลื่อนไหว การใช้มือหยิบจับ การใช้ภาษา และการช่วยเหลือตนเอง รวมถึงการกระตุ้นปลายประสาทสัมผัสในการรับรู้ การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัสทางกาย การรับรู้กลิ่น การรับรู้รส
2. การฝึกควรเลียนแบบบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่บ้าน แล้วนำสิ่งเหล่านั้นมาสอนเป็นทักษะต่างๆที่让孩子เรียนรู้ เพื่อให้พ่อแม่ และตัวเด็กเองนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. พยายาม让孩子ช่วยตัวเองให้มากที่สุด โดยในระยะแรกควรมีการช่วยเหลือก่อน ต่อไปควรเปิดโอกาส让孩子ทำด้วยตัวเอง เช่น ในเด็กเล็กควรจับเด็กให้อยู่ในท่าทางต่างๆเปลี่ยนไปไม่ให้อยู่ในท่าเดียวซ้ำๆ เพื่อช่วยให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ในท่าทางต่างๆเหล่านั้น ซึ่งเป็นผลให้เด็กมีการเรียนรู้ในการทรงตัวดีขึ้น
4. ควรมีการทำพฤติกรรมตัวอย่าง เพื่อให้เด็กเลียนแบบ และทำซ้ำๆกันหลายๆครั้ง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้
5. ให้ความสำคัญกับการฝึกเด็ก ควรคิดเสมอว่า การสอนหรือการกระตุ้นพัฒนาการสามารถทำได้โดยไม่เลือกเวลาหรือสถานที่
6. ให้แรงเสริม ให้กำลังใจ และคำชมเชยทั้งคำพูดและการกระทำ เมื่อเด็กสามารถทำพฤติกรรมที่สอบหรือฝึกหัดได้ เช่น การพูดชม หรือทำที่พอใจกอดรัดเด็ก
7. การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมทั่วไปในบ้าน เป็นสิ่งที่ควรทำเพื่อการกระตุ้นประสาทสัมผัส เช่น การติดภาพสีสันสดใส การ让孩子มีโอกาสเล่นของเล่นที่เหมาะสมตามวัย

การทราบความผิดปกติก่อนคลอด

ในปัจจุบันมีปัญหาเด็กพิเศษหลากหลายรูปแบบ เช่น ออทิสติก แอสเพอร์เกอร์ แอลดี สมาธิสั้น สมรรถภาพการมองเห็นบกพร่องทางสติปัญญา ฯลฯ จนทำให้ผู้ปกครองรู้สึกวิตกกังวลว่าลูกที่จะเกิดมา มีโอกาสเป็นเด็กพิเศษหรือไม่ ซึ่งการที่จะรู้ล่วงหน้าว่าเป็นเด็กพิเศษหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัญหาของเด็ก แต่ละรูปแบบก็มีความแตกต่างกัน บางรูปแบบก็รู้ได้ก่อนเกิด บางรูปแบบเกิดแล้วค่อยรู้ บางรูปแบบเกิดแล้วก็ยังไม่รู้ต้องรอดูตอน โตขึ้นมาอีกสักระยะ

กลุ่มที่รู้ได้ก่อนเกิด คือ ปัญหาความผิดปกติของโครโมโซมต่างๆ เช่น ดาวน์ซินโดรม ซึ่งเป็นความผิดปกติของโครโมโซมคู่ที่ 21 แล้วทำให้มีลักษณะรูปร่างหน้าตาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีความผิดปกติทางร่างกายหลายอย่าง ร่วมกับมีความบกพร่องทางสติปัญญา สามารถตรวจได้ตั้งแต่ช่วงที่ตั้งครรภ์ได้ 2 เดือนกว่า จากการตรวจโดยวิธีพิเศษ เช่น การเจาะน้ำคร่ำตรวจโครโมโซม การเจาะเลือดตรวจทางชีวเคมี ซึ่งแนะนำให้ตรวจในหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป เพราะมีความเสี่ยงสูง ส่วนปัญหาความผิดปกติของกะโหลกศีรษะ หรือรูปร่างลักษณะพิการ ผิดรูป ก็สามารถพบได้โดยการทำอัลตราซาวด์เช่นกัน

กลุ่มที่เกิดมาแล้วจึงรู้เช่น สมอพิการ หรือ ซีพี (Cerebral Palsy) มีความผิดปกติในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้ออ่อนแรงหรือเกร็งมากกว่าปกติ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อล่าช้า สำหรับความพิการทางร่างกายก็เป็นสิ่งที่สังเกตได้ไม่ยาก ส่วนปัญหาทางด้านการมองเห็นและปัญหาการได้ยิน ในรายที่เป็นมากก็สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนตั้งแต่คลอดออกมาเช่นกัน

ส่วนกลุ่มที่เกิดมาแล้วดูปกติ ยังไม่รู้ว่าจะเป็นเด็กพิเศษหรือเปล่า ต้องรอดูพัฒนาการสักระยะหนึ่งก่อน เช่น ออทิสติก แอสเพอร์เกอร์ แอลดี สมาธิสั้น

ออทิสติก ส่วนใหญ่จะรู้ได้ในช่วงขวบกว่าๆ เนื่องจากเริ่มเห็นความแตกต่างจากเด็กคนอื่นชัดเจนขึ้น ข้อบ่งชี้ที่ช่วยให้สงสัยได้ชัดเจนขึ้นคือ เมื่อเด็กอายุขวบครึ่ง เด็กยังไม่ชี้นิ้วบอกความต้องการของตัวเองเวลาอยากได้อะไร ขาดความสนใจร่วมกับคนรอบข้าง เล่นกับเด็กคนอื่นไม่เป็น เล่นบทบาทสมมติ เล่นจินตนาการไม่เป็น และมักจะยังไม่สามารถพูดเป็นคำได้ จะมีแต่ภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะตัว ที่เรียกว่า ภาษาต่างดาว

แอสเพอร์เกอร์ ก็คล้ายกับออทิสติก แต่พูดเก่ง ความจำดี เรียนหนังสือได้ ทำให้ไม่เป็นปัญหาตั้งแต่เด็กต้องอาศัยความชำนาญของจิตแพทย์เด็กในการบอกว่าเป็นหรือไม่ เด็กมักจะดื้อ งอแง ไม่สบตา เวลาคุย ช่างถาม ถามแล้วถามซ้ำอีก และไม่คอยรู้กาลเทศะ เนื่องจากมีความบกพร่องในทักษะสังคม

แอลดี ก็เช่นกัน กว่าจะมารู้ชัดเจนก็ตอนที่อยู่ ป.1 แล้ว อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ หรืออ่านเขียนได้ไม่สมตามวัย หรือคิดเลขไม่เป็นทั้งๆที่เวลาพูดคุยอย่างอื่นดูคล่องแคล่วองไว ไหวพริบดี

สมาธิสั้น อาจเห็นแนวโน้มความซนมาก อยู่ไม่นิ่งมาตั้งแต่เล็กแต่ก็ไม่สามารถยืนยันได้ชัดเจนจนกว่าจะเห็นผลกระทบที่ตามมา เช่น ทำงานไม่เสร็จทันเพื่อน ผลการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง เพื่อนไม่ค่อยอยากเล่นด้วยเพราะเล่นแรง

ปัญหาส่วนใหญ่จะไม่สามารถรู้ก่อนเกิด ความผิดปกติบางอย่างที่ตรวจคัดกรองได้ตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ ก็ควรตรวจตามคำแนะนำที่เหลือก็ไม่ควรเครียด หรือวิตกกังวล เพราะถ้ายิ่งเครียดก็ยิ่งมีความเสี่ยงมากขึ้น การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของแม่ช่วงตั้งครรภ์ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด คำแนะนำโดยทั่วไปมีดังนี้

1. ควรวางแผนครอบครัวก่อนมีลูก มีลูกเมื่อพร้อม
2. ควรฝากครรภ์โดยเร็วที่สุดและควรฝากครรภ์อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ตามการนัดหมาย
3. ควรรับประทานอาหารให้เพียงพอ และหลากหลายเพื่อให้ลูกได้รับสารอาหารครบถ้วน
4. ควรพักผ่อนให้เพียงพอ ไม่หักโหมทำงานหนักเกินไป
5. ควรผ่อนคลายความเครียด หากิจกรรม งานอดิเรกเล็กๆน้อยๆทำ
6. ในกรณีของการเจาะตรวจโครโมโซม จะทำเมื่อเข้าเกณฑ์ดังนี้
  - คุณแม่อายุ 35 ปีขึ้นไป
  - เคยมีลูกเป็นดาวน์ซินโดรม หรือโครโมโซมผิดปกติแบบอื่น
  - เคยแท้งโดยไม่ทราบสาเหตุหลายครั้ง
  - สงสัยบางโรคที่สามารถตรวจได้
7. การตรวจอัลตราซาวด์ ก็เป็นการคัดกรองปัญหาวิธีหนึ่งที่สะดวก ไม่เป็นอันตรายและได้ผลดีในปัจจุบัน (คลินิกจิตเวชเด็กและวัยรุ่น, 2551: ออนไลน์)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชญญรัตน์ เฉลิมสุข (2547) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ในโครงการลงทุนเปิดโรงเรียนอนุบาลหลักสูตรนานาชาติ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยด้านการตลาด ที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษา วิเคราะห์ด้านเทคนิคและการวิเคราะห์ด้านการเงิน ประโยชน์ที่ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ในการลงทุนในด้านการตลาด ด้านเทคนิค และการเงิน

ผลการศึกษารูปได้ว่าการวิเคราะห์ด้านการตลาด ปัจจัยที่สำคัญได้แก่ หลักสูตรที่ทันสมัย มาตรฐานการสอน อาจารย์ผู้สอน การเอาใจใส่ ค่าใช้จ่าย อาคารและสถานที่ ด้านเทคนิคควรกำหนดแผนบุคลากรทั้งด้านจำนวน คุณสมบัติและหน้าที่ สถานที่ตั้งควรอยู่ในบริเวณชุมชนที่มีการคมนาคมสะดวก ด้านการเงินใช้เงินทุนในระยะเริ่มแรก 8,788,540 บาท ระยะเวลาการดำเนินงาน 20 ปี อัตราผลตอบแทนโครงการ (IRR) ร้อยละ 16.5 มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) 7,351,290 บาท มีระยะเวลาคืนทุน (PB) 6 ปี จากผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนทั้ง 3 ด้านของโครงการ มีความคุ้มค่าแก่การลงทุนเพราะสามารถคืนทุนได้เร็ว มีมูลค่าเงินปัจจุบันสุทธิเป็นบวก และมีอัตราผลตอบแทนภายในโครงการมากกว่าอัตราผลตอบแทนโดยทั่วไป

สุทิตา ประพันธ์ (2547) ศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ของการจัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ในจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของ

ผู้ปกครองต่อการจัดตั้งโครงการและเพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการ โดยศึกษาในด้านความคิดเห็นของผู้ปกครองและด้านการเงิน

ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดตั้งโครงการพบว่าผู้ปกครองเห็นว่าผลดีของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนคือ ได้ทักษะด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น ติดต่อธุรกิจกับชาวต่างชาติได้ดีขึ้น ส่วนผลเสียต่อสังคมคือ ค่าเล่าเรียนสูงกว่าโรงเรียนทั่วไปผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น โดยค่าเรียนที่คิดว่าเหมาะสมคือ 15,000-20,000 บาทต่อภาคการศึกษา และโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้าน ผลการศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินในโครงการลงทุนระยะเวลา 20 ปี พบว่าโครงการมีความน่าสนใจและคุ้มค่าต่อการลงทุน โดยมีระยะเวลาคืนทุน เท่ากับ 4.70 ปี มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 27,313,267.84 บาท อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อทุน เท่ากับ 1.15 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการเท่ากับร้อยละ 19.50 ปริมาณคุ้มทุนของโครงการคือ นักเรียนจำนวน 2,680 คน และเมื่อวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ ในกรณีที่ 1 เงินเดือนของอาจารย์ต่างประเทศเพิ่มเป็นคนละ 50,000 บาทต่อเดือน กรณีที่ 2 ค่าธรรมเนียมการศึกษาลดลงเป็นคนละ 17,500 บาทต่อภาคการศึกษา กรณีที่ 3 ค่าธรรมเนียมการศึกษาลดลงเป็นคนละ 15,000 บาทต่อภาคการศึกษา และทำการเช่าที่ดินปีละ 360,000 บาท แทนการลงทุนซื้อที่ดินพบว่าในกรณีที่ 2 โครงการมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน แต่ในกรณีที่ 1, 3 และ 4 โครงการให้ผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

สังเวียน ชำรงจนะเมธาวิ (2544) ศึกษาเรื่องการรับรู้ของผู้ปกครองต่อการดูแลเด็กออทิสติกและการบริการของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองต่อการดูแลเด็กออทิสติก บทบาทของผู้ปกครอง การดำเนินงานรักษาเด็กออทิสติกของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองรับรู้เกี่ยวกับโรคและการดูแลเด็กว่าเป็นความผิดปกติทางสมอง โดยสาเหตุที่แท้จริงยังไม่ทราบแน่ชัด การดูแลเด็กออทิสติกต้องเอาใจใส่อย่างมาก เลี้ยงดูด้วยความรัก ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การล้างหน้า แปรงฟัน เป็นต้น ผู้ปกครองรับรู้บทบาทในการดูแลเด็กออทิสติกว่าต้องดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก พาไปรักษาในสถานที่ดี หาข้อมูลใหม่ๆเพื่อเป็นแนวทางในการรักษา และต้องทำงานเพื่อหารายได้มาสนับสนุนการเลี้ยงดู การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานรักษาเด็กออทิสติกของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ ผู้ปกครองส่วนมากมีการรับรู้ระเบียบการรับเด็กว่าต้องมีผู้ปกครองอยู่ด้วยเพื่อจะได้เรียนรู้และสามารถนำไปฝึกต่อที่บ้านอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานรักษาเด็กออทิสติกในหอผู้ป่วยศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ นอกจากมีนโยบายรับเด็กออทิสติกไว้รักษาครั้งละ 1 เดือน และกำหนดให้ผู้ปกครองอยู่ด้วย